

Historyczne LOS-y

Nr 1/2023 (6)

W numerze:

Maria Barr

Historia klasztoru jasnogórskiego

Józef Longin Sowiński

Konflikt Izrael-Palestyna

Porządek w PRL-u

Władysław I Herman

Cmentarz Kule

Wolne Miasto Gdańsk

1

Redakcja: mgr Teresa Rygaliak - Weźgowiec, mgr Renata Białowas, mgr Ewelina Trybuszewska

e-mail: t.rygaliak@8los.pl

Tytułem wstępu:

”

Drodzy Czytelnicy

Oddajemy w Wasze ręce szósty numer gazetki „Historyczne LOS - y”. Tak jak poprzednio chcemy zachęcić młodych czytelników do poznawania historii. Opisujemy najciekawsze wydarzenia, jakie miały miejsce w Polsce i na świecie. Pokazujemy również, że Częstochowa to bardzo ciekawe miasto. „Odkrywamy” dla Was zapomniane fakty, wydarzenia, wspominamy ciekawych ludzi, którzy tworzyli naszą, częstochowską społeczność.

W tym numerze przeczytacie o historii klasztoru jasnogórskiego, odkryjecie zagadkę tajemniczego zdjęcia oraz prześledzicie losy naszego patrona - generała Józefa Sowińskiego.

Zachęcamy wszystkich do współtworzenia tej wyjątkowej gazetki szkolnej.

Z serdecznymi pozdrowieniami Zespół Redakcyjny pod kierunkiem
Teresy Rygalik - Weźgowiec
Renaty Białowas
Eweliny Trybuszewskiej

”

Nekropolie częstochowskie – cmentarz Kule

Cmentarz Kule w Częstochowie został ulokowany w 1882 roku w pobliżu osady Kule, stanowiącej przedmieścia Częstochowy. Wcześniej cmentarz znajdował się w pobliżu ulicy Fabrycznej i Ogrodowej.

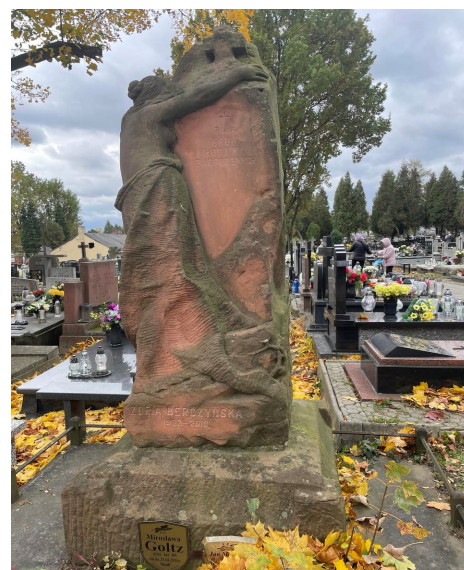
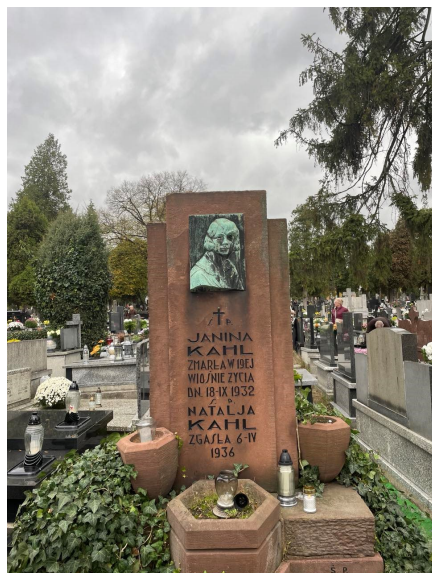
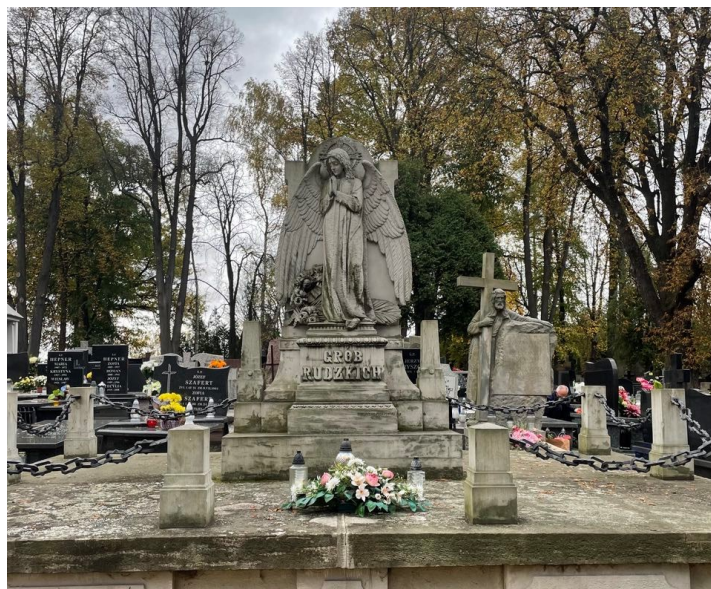
W centralnej części cmentarza położony jest neogotycki kościół pod wezwaniem Zmartwychwstania Pańskiego w Tajemnicy Emaus, który został wzniesiony jako kaplica przycmentarna w 1898 roku. W wydzielonej południowo-wschodniej części cmentarza znajduje się kwatery prawosławna, gdzie pochowani są między innymi carscy urzędnicy i rosyjscy wojskowi. W okresie międzywojennym przeniesiono tu groby ze zlikwidowanego cmentarza prawosławnego, który znajdował się przy cerkwi Cyryla i Metodego (dzisiejszy kościół św. Jakuba).

Nekropolia jest miejscem wiecznego spoczynku żołnierzy walczących w czasie I wojny światowej oraz tych, którzy zginęli w 1920 roku. Na Kulach znajdują się również mogiły zbiorowe ofiar terroru hitlerowskiego zamordowanych w latach 1939-1944. Swoje miejsce na cmentarzu znalazła również kwatery wojenna żołnierzy Armii Czerwonej.

Od 1 lipca 2019 roku zarząd nad cmentarzem Kule, po latach sprawowania opieki przez parafie św. Zygmunta w Częstochowie, objęła bezpośrednio Kuria Archidiecezjalna w Częstochowie.

Nicole Halama klasa 2g

Józef Longin Sowiński

Niedawno obchodziliśmy rocznicę nadania imienia Patrona naszej szkoły. Przypominamy Wam życiorys generała Józefa Sowińskiego – uczestnika Powstania Listopadowego.

Józef Longin Sowiński przyszedł na świat 15 marca 1777 roku w Warszawie. Był absolwentem Szkoły Rycerskiej. Żołnierską służbę rozpoczął w 1794 roku, od udziału w insurekcji kościuszkowskiej. W 1799 roku młody podporucznik Sowiński wstąpił do armii pruskiej, gdzie przez dwanaście lat doskonalił swoje umiejętności w sztuce wojennej. W 1811 roku wstąpił do armii Księstwa Warszawskiego, a rok później wyruszył u boku Napoleona na Moskwę. Podczas bitwy pod Borodino - 5 września 1812 roku - został ranny w nogę. Uraz okazał się na tyle poważny, że chcąc ratować życie Sowińskiego, lekarze podjęli decyzję o amputacji nogi. Z niewoli rosyjskiej powrócił na ziemię polskie w 1813 roku. Za udział w kampanii moskiewskiej został odznaczony Orderem Virtuti Militari i otrzymał francuską Legię Honorową. Po powrocie do Warszawy objął stanowisko dyrektora Arsenалу Budowniczego w Królestwie Polskim, a w 1820 roku został mianowany komendantem Wojskowej Szkoły Aplikacyjnej.

Zdj. 1

Jak większość wyższych rangą wojskowych, w chwili wybuchu powstania listopadowego generał wcale nie chciał do niego dołączyć. Obawiał się, że Rosjanie krwawo stłumią zryw, a represje względem narodu polskiego będą bardzo uciążliwe. Nocą z 29 na 30 listopada 1830 roku kilku wyższych oficerów, którzy myśleli podobnie, zostało zastrzelonych przed podchorążych albo przez żołnierzy. Sowiński przyłączył się do powstania i przyjął stanowisko dowódcy artylerii garnizonu warszawskiego.

- *On był komendantem Wojskowej Szkoły Aplikacyjnej i nie chciał dopuścić do tego, aby jego uczniowie włączyli się do powstania i do walk ulicznych. Sowiński bronił swoich podopiecznych – mówił dr Tomasz Strzeżek, autor książki "Warszawa 1831".*

- *On był uważany za wybitnego specjalistę. Co prawda był inwalidą, ale uczestniczył w fortyfikowaniu Warszawy. Na własną prośbę został komendantem szanca wolskiego - mówił dr Tomasz Strzeżek.*

W lipcu 1831 roku Józefa Sowińskiego mianowano dowódcą reducty nr 56 na warszawskiej Woli, a już w sierpniu został dowódcą obrony Woli, w tym samym miesiącu awansowano go na generała brygady. Przeciwko niewielkim siłom powstańczym (1300 żołnierzom i 12 działom) na Woli, Rosjanie wysłali 11 batalionów piechoty oraz 76 dział. Zmasowany atak rosyjskich wojsk miał miejsce 6 września. Niestety generał Józef Sowiński nie miał szans w konfrontacji z takimi licznymi siłami wroga

Gen. Józef Sowiński, zginął 6 września 1831 roku. Jego śmierć stała się symbolem bohaterstwa w walce o niepodległość i samostanowienie Polaków. Bitwa o Warszawę zakończyła się 8 września 1831 roku, porażką powstańców w walce z Rosjanami. Losy powstania listopadowego były przesądzone. Rosjanie oficjalnie podali informację o zabiciu generała na posterunku bojowym. Ta wersja była opisywana w licznych utworach literackich.

Śmierci gen. Józefa Sowińskiego stała się tematem poematu Juliusza Słowackiego:

*W starym kościółku na Woli
Został generał Sowiński,*

.....

*Jenerał się poddać nie chce,
Ale się staruszek broni
Oparłszy się na oltarzu,
Na białym Bożym obrusie (...)*

Teresa Rygalik - Weźgowiec

Zdj. 2

Dziewczyna ze zdjęcia. Historia Marii Barr Grabowskiej

Zdj. 3

W ubiegłym roku zdjęcie Polki w mundurze, której tożsamość była nieznana, obiegło cały świat. Zostało opublikowane przez Instytut Pamięci Narodowej. Dzięki zaangażowaniu badaczy i pasjonatów historii udało się ustalić kim jest ta piękna, młoda kobieta ze starej fotografii.

W marcu 2022 roku Instytut Pamięci Narodowej opublikował w mediach społecznościowych odnalezione w archiwach zdjęcie kobiety w polskim mundurze, która stoi przed pałacem Buckingham. Historycy poprosili o pomoc w ustaleniu jej tożsamości dziewczyny ze zdjęcia. Przez włączenie się w akcję poszukiwawczą osób mieszkających w Wielkiej Brytanii i w Polsce udało się ustalić kim była kobieta. Historia jej życia była fascynująca. Okazało się, że na zdjęciu jest dwudziestoletnia Polka - Maria Barr. Zostało ono wykonane w Londynie w czerwcu 1943r., gdy odbierała z rąk króla Jerzego VI odznaczenie przyznane jej mężowi. Sam nie mógł go odebrać, ponieważ zaginął podczas wykonywania misji wojskowej nad Belgią. Philip Rex Barr posiadał polskie korzenie. Był pilotem i dowódcą jednostki w 107 Dywizjonie RAF. Zginął w listopadzie 1942r. nad Belgią i tam został po-

chowany, o czym jego żona dowiedziała się kilka lat później.

Zdjęcie z jednej strony przedstawiało smutek i tęsknotę młodej dziewczyny, ale i też jej godną postawę. Maria Barr cały czas miała nadzieję, że po wojnie wróci do Polski - wolnej i suwerennej.

Maria Barr urodziła się w Grodnie w 1923 roku. Stamtąd też pochodziła większość jej rodziny. Uczęszczała do szkoły w Wilnie. Przyszłego męża poznała w 1940 roku na polskim statku podczas ewakuacji po upadku Francji zimą 1941r. Wzięli ślub w kościele katolickim w Glasgow. W okresie, z którego pochodzi zdjęcie, Maria Barr pracowała w placówce Polskiego Czerwonego Krzyża w Edynburgu. Dopiero w 1946 roku oficjalnie uznano jej pierwszego męża za zmarłego. W kwietniu 1947 roku w Londynie Maria wyszła za mąż po raz drugi, za uczestnika woj-

Zdj. 4

ny obronnej Polski w 1939 roku - Stanisława Grabowskiego. Następnego roku urodziła syna Marka. Całe swoje życie spędziła w Wielkiej Brytanii. Maria Barr - Grabowska zmarła w 2018 roku w wieku 95 lat w Chichester na południu Anglii. Urnę z prochami zmarłej złożono na londyńskim cmentarzu Gunnersbury w grobie jej drugiego męża. Dziewczyna ze zdjęcia nigdy nie wróciła do Polski.

Historia klasztoru jasnogórskiego

Częstochowa – nazywana duchową stolicą Polski, nieodłącznie kojarzy się z klasztorem na Jasnej Górze. Pielgrzymi, nawet spoza granic kraju, zmierzają do klasztornej kaplicy, gdzie od ponad 600 lat znajduje się Cudowny Obraz Czarnej Madonny.

Założycielem klasztoru był książę opolski, siostrzeniec Ludwika I Andegaweńskiego, króla Polski i Węgier. Udokumentowanym i zgodnie przez wszystkich autorów potwierdzoną wiadomością jest przejście 22 czerwca 1382 roku kościoła parafialnego w Starej Częstochowie przez szesnastoosobową grupę sprowadzonych z Węgier paulinów. 9 sierpnia 1382 roku wydany został przez księcia Władysława Opolczyka oficjalny dokument fundacyjny, który do dnia dzisiejszego znajduje się w archiwum jasnogórskim. Ojciec Stefan Jan Rożej wyjaśnił pochodzenie nazwy Jasna Góra. Średniowieczny zwyczaj nakazywał, by nowo powstającym klasztorom nadawać pięknie brzmiące, pozytywne i miłe określenia. W ten sposób starano się upowszechnić wśród osób wierzących przekonanie o radości pochodzącej z życia zakonnego. Zamieszkujący w częstochowskim klasztorze paulini nazywani są nie rzadko strażnikami oddanego im pod opiekę Obrazu Matki Bożej.

Legenda mówi, że namalowany przez św. Łukasza na deskach ze stołu Świętej Rodziny z Nazaretu Obraz przez Jerozolimę i Bizancjum trafił do miasta Bełż na Rusi Czerwonej. Właśnie tam znalazł go przypadkowo ówczesny rządcą Rusi książę Władysław Opolczyk i oczarowany piękną Ikoną zaprzagnął przetransportować ją na Śląsk do swej rezydencji. Zamysł ten okazał się jednak niemożliwy do zrealizowania. Jak możemy się dowiedzieć z kolejnej legendy, przytaczanej przez o. Jerzego Tomzińskiego „...konie Opolczyka ciągnące wóz z Cudownym Obrazem Matki Bożej zatrzymały się (...) w Częstochowie i dalej nie chciały ruszyć”. Według innej legendy konie zatrzymały się jeszcze na Rusi. „Wówczas Opolczyk ukląkł i złożył ślubowanie, że jeżeli przewiezie Obraz na wybrane miejsce, to wybuduje tam kościół na cześć Boga Wszchemogącego, Błogosławionej Maryi Panny i Wszystkich Świętych i umieści w nim Obraz, i ufunduje klasztor, w którym osadzi zakonników paulinów, odpowiednio ich uposażając. Gdy książę z otoczeniem wstał z modlitwy, konie bez trudu ruszyły.” Na podstawie tych informacji można byłoby domniemywać, iż paulini zostali sprowadzeni, by strzec Obrazu usytuowanego w kościele. Historyczne źródła wskazują jednak, że na wzgórzu pod Częstochową w pierwszej kolejności pojawili się zakonnicy, a dopiero później przybył w to miejsce Niezwykły Obraz. Jak możemy przeczytać w opracowaniach, został on ofiarowany paulinom 31 sierpnia 1384 roku przez tego samego księcia Władysława, który sprowadził ich do Częstochowy.

Zdj.5

Obraz Matki Bożej sprawił, że znacznej zmianie uległ charakter posługi jasnogórskich zakonników. Z Węgier przybyli z opinią braci nieustannie oddanych liturgii i modlitwom. „Obdarzeni świętym Wizerunkiem Bogarodzicy (...). Bardzo szybko i umiejętnie dostosowali się do nowych warunków egzystencji w i pracy wśród „napływu ludzi, których mnóstwo zbiega się do owego kościoła”, jak informował król Władysław Jagiełło papieża Marcina V w 1429 roku.” Przychylność króla Władysława i jego małżonki królowej Jadwigi odczuli paulini już od 1393 roku, kiedy to potwierdził on fundację Opolczyka i dokonał ponownego, hojnego uposażenia klasztoru na Jasnej Górze. Dzięki tym nadaniom, a także ofiarom pątników, w latach 30 XV wieku zbudowano świątynię, a także cały zespół budynków klasztornych. Liczne cenne wota składane w ofierze Bogarodzicy przyciągnęły na Jasną Górę w 1430 roku grupę rabusiów, najprawdopodobniej husytów, którzy nie tylko okradli klasztor, ale dokonali zniszczeń Obrazu, rozbijając go na trzy części i tnąc mieczem twarz Madonny. Legenda mówi, iż mieli oni zamiar wywieźć Obraz z Częstochowy, lecz konie odmówiły posłuszeństwa. Paulini byli zrozpaczeni. Zawieźli zniszczony Obraz do Krakowa na dwór króla Władysława Jagiełły. Tam, na polecenie monarchy, gruntowanej renowacji Świętej Ikony dokonali prawdopodobnie malarze habsburscy, nadając Wizerunkowi wygląd, który znamy do dnia dzisiejszego.

Noemi Lazar klasa 1a

Zdj. 6

Porządek w PRL-u

Milicja Obywatelska (MO)

Nazwa milicja (z łaciny "militia") oznacza „służba wojskowa”. W historii nazwy tej używano określając nieprofesjonalne oddziały partyzanckie lub paramilitarne. Pierwsze oddziały Milicji Obywatelskiej były tworzone z oddziałów Armii Ludowej, wcześniej Gwardii Ludowej. Milicja Obywatelska w latach 40 XX wieku nie była wyposażonym w sprzęt do pacyfikacji np. przeciwników politycznych partii stojącej u steru władzy, lecz typowy sprzęt wojskowy. Dopiero w latach 50 XX wieku milicjanci dostali między innymi pałki oraz broń krótką. Milicja Obywatelska zajmowała się typowo tym, czym w krajach zachodnich zajmowała się policja, czyli ściganiem przestępców, zapewniała bezpieczeństwo obywatelom Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Formacja ta okryła się złą sławą jako aparat do dyscyplinowania i prześladowania opozycji, która w PRL walczyła z rządzącymi komunistami.

Zmotoryzowane Oddwoły Milicji Obywatelskiej (ZOMO)

ZOMO było formacją typowo stworzoną do pacyfikacji zamieszek, ulicznych demonstracji, strajków oraz buntów studenckich. Formacja ta powstała w 1956 już za czasów, kiedy I Sekretarzem KC PZPR był "towarzysz Wiesław" (Władysław Gomułka). Powodem sformowania ZOMO był poznański czerwiec 1956, gdzie milicja nie radziła sobie przy pacyfikacji dużych rozruchów ulicznych. W tych oddziałach można było odbyć zasadniczą służbę wojskową, która w tamtych czasach była obowiązkowa.

Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej (ORMO)

Formacja ta powołana została do istnienia w 1946 roku. Miała ona podobny zakres obowiązków do MO natomiast w dużej mierze była ona wykorzystywana do pacyfikacji buntów studenckich jeszcze przed przyjazdem ZOMO. Do ORMO przyjmowano osoby w wieku od 18 do 45 lat. Była to służba bezpłatna, czyli członkowie tej formacji nie dostawali wynagrodzenia. Jednak przynależność do ORMO wiązała się z różnymi przywilejami, np. możliwością nielimitowanego zakupu towarów reglamentowanych.

Nieetatowe Oddziały Milicji Obywatelskiej (NOMO)

18 marca 1969 roku powołano NOMO była to formacja pomocnicza dla Milicji Obywatelskiej. Do NOMO przyjmowano milicjantów. Była to dla nich dodatkowa praca.

Rezerwowe Oddziały Milicji Obywatelskiej (ROMO)

Razem z NOMO w dniu 18 marca 1969 roku powołano ROMO. Oddziały te formowane były z żołnierzy rezerwy Wojsk Ochrony Pogranicza. Ponieważ ta formacja była stworzona z żołnierzy, którzy nie byli chętni do pacyfikacji cywilów, jej skuteczność była bardzo mała.

Zdj. 7

Zdj. 8

Konrad Ujma klasa 1e

Konflikt Izrael-Palestyna

Konflikt izraelsko-palestyński ma bardzo złożone uwarunkowania historyczne, które sięgają wielu wieków wstecz. Wiele z tych wydarzeń i decyzji wpłynęło na obecną sytuację. Ruch syjonistyczny, który rozwinął się w XIX wieku, dążył do utworzenia państwa żydowskiego w Palestynie, mając nadzieję na stworzenie bezpiecznego miejsca dla Żydów. Szczególnie po okropnościach Holocaustu podczas II wojny światowej, Żydzi zasługiwali na własne, suwerenne państwo. To dążenie do utworzenia państwa żydowskiego stało się jednym z głównych punktów konfliktu z Palestyńczykami, którzy również rościli sobie prawa do tych samych terenów. Decyzja ONZ o podziale Palestyny na dwa państwa, żydowskie i arabskie, była kolejnym kluczowym momentem. Jednak ta rezolucja nie zrealizowała się w sposób pokojowy. Po ogłoszeniu niepodległości przez Izrael w 1948 roku doszło do wojny izraelsko-arabskiej. Od tamtego czasu konflikt ten był ciągły, z wieloma wojnami, powstaniem i negocjacjami pokojowymi, z których większość nie przyniosła trwałego rozwiązania. Obecnie problem konfliktu izraelsko-palestyńskiego jest nadal bardzo trudny i skomplikowany, dotycząc wielu aspektów: terytorialnych, kulturowych, religijnych i politycznych regionu Bliskiego Wschodu. Rozwiązanie tego konfliktu jest jednym z najważniejszych wyzwań dla międzynarodowej społeczności.

Zdj. 9

Izrael jest bardzo zaludnionym państwem. Strefa Gazy, zarządzana przez Hamas, to miejsce, w którym na 365 km² zamieszkuje 2,2 – 2,5 mln osób. Ogromne bezrobocie oraz niski standard egzystencji charakteryzują życie przeważającej liczby jej mieszkańców. To jest właśnie podstawowa pożywka dla fundamentalistów rekrutujących członków Hamasu. Podobna sytuacja panuje na Zachodnim Brzegu Jordanu, który jest administrowany przez Fatah/OWP i pozostaje pod szczególną kontrolą Izraela.

Zdj. 10

Władysław I Herman (ok. 1043 – 1102)

Władysław Herman pochodził z dynastii Piastów. Urodził się w 1043 roku. Był królem w latach 1079–1102. Jego rodzicami byli Kazimierz I Odnowiciel oraz Maria Dobroniega. Był młodszym bratem Bolesława Śmiałego. Za rządów Bolesława rezydował w Płocku, a po wygnaniu jego brata został osadzony na tronie. Władysław Herman nawiązał bliskie stosunki z Czechami. Swoimi decyzjami politycznymi pragnął wzmocnić autorytet monarchy. W ostatniej dekadzie panowania powierzył władzę palatynowi Sieciechowi (palatyn - w średniowieczu zarządcą dworu królewskiego). Zdania co do talentów politycznych Władysława Hermana są podzielone. Wielu historyków określa go jako popychadło i człowieka bez ambicji.

Podczas panowania Władysława Hermana Polska uzależniała się politycznie od sąsiadów. Bardzo źle o księciu świadczy również jego uzależnienie od Sieciecha, który sięgnął po władzę w państwie, tworząc wiernych sobie stronników politycznych. Starszego syna Hermana, wysłał do klasztoru znajdującego się w Saksonii, zaś młodszego syna usiłował zgładzić. Sieciechowi starali się sprzeciwić możni, jednak bitwa pod Gopłem zakończyła się pozytywnie dla Sieciecha. Przez kilka lat palatyn więził syna Hermana – Zbigniewa. Dopiero gdy nastał rok 1097, doszło do porozumienia, na mocy którego Zbigniew władał Wielkopolską z Kujawami, a Bolesław objął Małopolskę, Śląsk i ziemie lubuską. Władysław Herman pozostał na Mazowszu.

Wszechwładny palatyn został ostatecznie wygnany z Polski, a później również oślepiony. Władysław Herman zmarł w Płocku 4 czerwca 1102 roku. Jego szczątki zostały odszukane w podziemiach katedry płockiej. W roku 1825 na polecenie biskupa Adama Michała Prażmowskiego złożone zostały pod kaplicą w północnej wieży katedry.

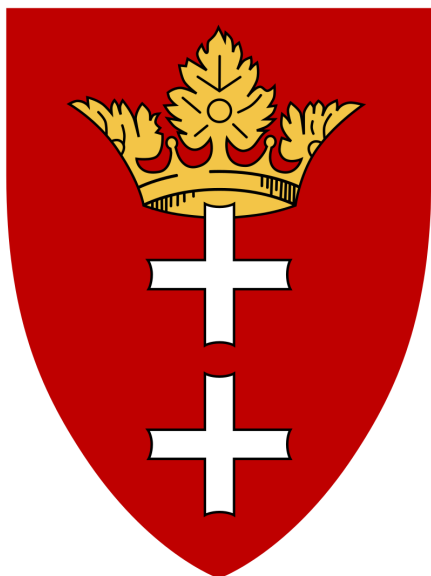
Zdj. 11

Zdj. 12

Alicja Chmielarz klasa 1a

Wolne Miasto Gdańsk

Zdj. 13

Czasy Gdańska jako Wolnego Miasta (po niemiecku Freie Stadt Danzig) są jednym z ciekawszych aspektów międzywojennej historii Polski. Powołane do istnienia na mocy traktatu wersalskiego kończącego I wojnę światową, przetrwało do wybuchu kolejnego globalnego konfliktu – II wojny światowej.

Państwo-miasto Gdańsk powstało przez spory odnośnie przynależności tego miasta do Niemiec lub Polski. Ostatecznie powstał twór administracyjny teoretycznie niezależny ani od Polski ani od Republiki Weimarskiej, a następnie III Rzeszy. W dniu 19 marca 1919 roku Rada Najwyższa Konferencji Wersalskiej postanowiła, że Gdańsk będzie Wolnym Miastem. Gdańsk posiadał swoją flagę, herb, hymn i władzę, co dawało mu cechy państwa. Miasto zamieszkiwali zarówno Niemcy, jak i Polacy. W Gdańsku w obiegu była waluta o nazwie Gulden Gdański.

Prezydentów w Wolnym Mieście Gdańsk było aż pięciu. Pierwszym prezydentem miasta-państwa Gdańsk był Heinrich Sahn, urodzony 12 września 1877 w Anklan. Był niemieckim politykiem bezpartyjnym. Prezydentem Gdańska był w latach 1920 - 1931. W kolejnych latach to również Niemcy pełnili urząd Prezydenta

w Gdańsku. Ostatnim prezydentem Wolnego Miasta Gdańsk był Albert Maria Fouster, również niemiecki polityk, należący do partii NSDAP.

Datę 1 września 1939 roku, rozpoczynającą II wojnę światową, określamy jako kres istnienia Wolnego Miasta Gdańska. Natomiast niektórzy historycy twierdzą, iż Gdańsk jako wolne miasto przestał istnieć już w 1933r. kiedy Adolf Hitler wygrał wybory w Niemczech, a następnie przejął pełnię władzy.

Cały okres istnienia Gdańska jako wolnego miasta pod patronatem Ligi Narodów, można określić jako nieustający spór polsko-niemiecki, dotyczący przeróżnych kwestii. Począwszy od warunków korzystania z portu przez Polską Marynarkę Wojenną, przez problemy z obywatelstwem gdańskim dla Polaków, po działalność Poczty Polskiej, czy funkcjonowanie milicji obywatelskiej. Przez cały czas istnienia Wolnego Miasta Gdańska polska obecność była przez Niemców ledwo tolerowana.

Zdj. 14

Kalendarium historyczne

Listopad

1 listopada – w 1918 roku rozpoczęły się polsko - ukraińskie walki o Lwów.

2 listopada – w 1660 roku wojska polskie pokonały Rosjan pod Cudnowem.

4 listopada – w 1794 roku wojska rosyjskie dokonały rzezi warszawskiej Pragi. Była to ostatnia bitwa w okresie Rzeczypospolitej Obojga Narodów

5 listopada – w 1370 roku zmarł Kazimierz Wielki, ostatni król Polski z dynastii Piastów.

6 na 7 listopada - w 1917 roku wybuchła rewolucja w Rosji.

8 listopada – w 1632 roku Sejm Elekcyjny wybrał na króla Polski Władysława IV Wazę

9 na 10 listopada - w 1938 roku doszło do tzw. Nocy Kryształowej w wyniku której na bezprecedensową skalę dewastowano żydowskie miejsca kultu, niszczone własność, a samych Żydów zabijano lub osadzano w obozach koncentracyjnych.

11 listopada – w 1918 roku w Compiègne podpisano zawieszenie broni, kończące I wojnę światową. Jest to równocześnie rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę po 123 latach zaborów.

15 listopada - w 1920 roku utworzono Wolne Miasto Gdańsk.

17 listopada – w 1370 roku Ludwik Węgierski został koronowany w Krakowie na króla Polski.

18 listopada – w 1655 roku wojska szwedzkie rozpoczęły oblężenie Jasnej Góry.

22 listopada – w 1963 roku zginął w zamachu w Dallas w Teksasie prezydent Stanów Zjednoczonych - John Fitzgerald Kennedy

25 listopada – w 1795 roku ostatni król Rzeczypospolitej Obojga Narodów Stanisław August Poniatowski abdykował na rzecz Rosji.

27 listopada – w 1941 roku wojska alianckie pokonały Niemców pod Tobrukiem

28 listopada – w 1627 roku flota polska pokonała flotę szwedzką pod Oliwą.

29/30 listopada - wybuchło powstanie listopadowe, jeden z największych zrywów niepodległościowych w okresie zaborów. Powstanie zakończyło się klęską 21 października 1831 roku, kiedy padł Zamość - ostatni punkt oporu powstańców.

Grudzień

1 grudnia – w 1825 roku Mikołaj I Romanów został cesarzem Rosji.

2 grudnia – w 1805 roku pod Austerlitz Napoleon Bonaparte pokonał wojska austriacko – rosyjskie.

7 grudnia – w 1941 roku Japonia zaatakowała Pearl Harbor na Hawajach, rozpoczynając wojnę ze Stanami Zjednoczonymi.

9 grudnia – w 1922 roku Gabriel Narutowicz został wybrany na pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

10 grudnia – w 1905 roku Henryk Sienkiewicz odebrał literacką nagrodę Nobla.

13 grudnia – w 1981 roku w Polsce wprowadzono stan wojenny.

14 grudnia - w 1575 roku księżę Siedmiogrodu Stefan Batory został ogłoszony królem Polski.

15 grudnia - w 1981 roku podczas stanu wojennego oddziały ZOMO spacyfikowały górników KWK „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu – Zdroju.

16 grudnia – w 1981 roku podczas stanu wojennego oddziały ZOMO spacyfikowały górników KWK „Wujek” w Katowicach, zabijając 9 górników.

16 grudnia - w 1944 roku wojska niemieckie rozpoczęły ofensywę w Ardenach, która wobec przewagi aliantów zakończyła się klęską Wehrmachtu

17 grudnia – w 1970 roku doszło w Gdyni do masakry robotników Stoczni im. Komuny Paryskiej, gdzie zginęło 10 osób oraz do walk ulicznych w Szczecinie, w których zginęło 16 osób – tzw. Czarne Czwartek.

18 grudnia – w 1916 roku zakończyła się jedna z najkrwawszych bitew I wojny światowej – bitwa pod Verdun.

21 grudnia – w 1944 roku Leopold Okulicki został mianowany dowódcą Armii Krajowej.

27 grudnia – w 1918 roku rozpoczęło się powstanie wielkopolskie.

31 grudnia – 1999 roku Borys Jelcyn złożył dymisję ze stanowiska prezydent Rosji.

Źródła:

Zdj. 1

https://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Longin_Sowi%C5%84ski#/media/Plik:J%C3%B3zef_Sowi%C5%84ski.PNG

Zdj. 2

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/73/Death_of_General_J%C3%B3zef_Sowi%C5%84ski_during_Russian_assault_on_Warsaw_in_1831.PNG

Zdj. 3

<https://ipn.gov.pl/en/news/7876,Maria-Barr.html>

Zdj. 4

<https://kresy24.pl/pogrzeb-grodnianki-dziewczyny-ze-zdjecia-ipn-odbyl-sie-w-londynie/>

Zdj. 5

<https://www.zamkipolskie.com/czestochowa/czestochowa.html>

Zdj. 6

<https://m.niedziela.pl/artykul/79300/Jasna-Gora-centrum-logistycznym-dla>

Zdj. 7

https://pl.wikipedia.org/wiki/Milicja_Obywatelska#/media/Plik:20190602_101653_Lodz_June_2019.jpg

Zdj. 8

https://pl.wikipedia.org/wiki/Milicja_Obywatelska#/media/Plik:Milicja_warszawa.JPG

Zdj. 9

<https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/9352164,konflikt-izraelsko-palestynski-ewakuacja-pacjentow-i-wezwanie-do-usun.html>

Zdj. 10

<https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/9352164,konflikt-izraelsko-palestynski-ewakuacja-pacjentow-i-wezwanie-do-usun.html>

Zdj. 11

https://pl.m.wikipedia.org/wiki/Plik:Seal_of_Wladyslaw_Herman_reconstruction.jpg

Zdj. 12

https://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_I_Herman#/media/Plik:W%C5%82adys%C5%82aw_I_Herman_by_Aleksander_Lesser.PNG

Zdj. 13

https://pl.wikipedia.org/wiki/Wolne_Miasto_Gda%C5%84sk#/media/Plik:Wappen_Freie_Stadt_Danzig.svg

Zdj. 14

https://pl.wikipedia.org/wiki/Wolne_Miasto_Gda%C5%84sk#/media/Plik:20_gdanskich_guldenow_skan.jpeg

